

Кілька порад про те, як безпечно подорожувати, шукати житло та працювати ...

Якщо ви відчуваєте загрозу, не бійтеся звернутися за допомогою до поліції чи іншої посадової особи.

Якщо вам загрожує небезпека, телефонуйте за безкоштовним номером екстреної допомоги 112.

Якщо вам потрібна порада, телефонуйте La Strada +420 222 71 71 71 або 800 07 77 77 або звертатися на інформаційну лінію MBC: +420 974 801 802 (безперервний режим).

В ДОРОЗІ

- Якщо можливо, підтримуйте регулярний контакт із близькою людиною (також надсилайте інформацію та фотографії, що відображають ваше переміщення)
- Максимально використовувати громадський транспорт для поїздок – у більшості регіонів Чехії транспорт тепер безкоштовний для біженців з України; Залізничний транспорт для новоприбулих безплатний протягом 5 днів по всій Чеській Республіці (станом на квітень 2022 р.).
- У кожному регіоні є центри допомоги, де безкоштовно проконсультують; у більшості міст також є контакт-інформаційний пункт безпосередньо на вокзалі або в офісі
- Не подорожуйте поодиночі - особливо якщо ви подорожуєте машиною з кимось невідомим, залишайтеся в групі не менше 2-3 осіб.
- Якщо ви їдете на чужому авто, домовтеся з водієм про те, що ви сфотографуєте його права, номерний знак та автомобіль – надішліть фото близькій людині
- Завжди майте при собі документи, їх безпечну копію (наприклад, відправлену електронною поштою) та контакти посольства та організацій, що допомагають.

ПІСЛЯ ПРИБУТТЯ

- З'ясуйте контакти з посольством та допоміжними організаціями
- Скористайтеся пропозицією контактів від волонтерів чеських організацій допомоги та муніципалітетів,

відвідайте центр допомоги українським біженцям - ця допомога безкоштовна

- На території Чеської Республіки необхідно зареєструватися протягом 30 днів після прибуття (інформація станом на 24 березня 2022 р.) та подати заявку на проживання
- Чеська Республіка надає так званий тимчасовий захист біженцям з України
- Це 1 рік перебування, з яким ви матимете доступ до державного медичного страхування, освіти, безкоштовного доступу до ринку праці та право на додаткову допомогу, наприклад допомогу на проживання
- Коли іноземець залишає територію Чехії, тимчасовий захист не закінчиться, і ніхто не завадить вам повернутися в Україну!
- Оформлення перебування в Чехії безкоштовне, не дозволяйте посереднику займатися документами, а краще звертайтеся до центрів допомоги та / або чеських організацій допомоги
- Підтримуйте зв'язок з близькими людьми, повідомте їм адресу, де ви знаходитесь
- Як тільки ви оформили документи на проживання, збережіть їх копію (по телефону та для безпеки також в іншому безпечному місці - наприклад, відправте електронною поштою)
- Зараз у Чехії є багато людей, які бажаної допомоги безкоштовно. Однак ця допомога зазвичай координується організаціями, які допомагають, державою чи муніципалітетами.
- Навіть якщо ви в нужді, керуйтеся своїми інстинктами

і віддавайте перевагу не приймати підозрілі чи невідгідні пропозиції. Завжди намагайтеся дізнатися якомога більше інформації про людину, яка надає вам пропозицію, точну інформацію про місця, куди ви збираєтеся тощо.

- Фотографуйте людей, місця, автомобілі, якими ви подорожуєте
- Якщо ви будете укладати договір (проживання, робота тощо), уважно прочитайте його і не підписуйте нічого, що вам не зрозуміло

ПРИ ПОШУКУ ЖИТЛА

- Скористайтеся пропозицією контактів від волонтерів чеських організацій допомоги та муніципалітетів, відвідайте центр допомоги українським біженцям - ця допомога безкоштовна
- Якщо житло пропонує офіційний орендодавець, він повинен мати веб-сайт та інформацію про компанію (багато інформації в Google, включно з Streetview)
- Заздалегідь переконайтеся, що пропозиція безкоштовна і на який термін, чи вона за зниженою ціною та/або обумовлена, наприклад, виконанням роботи для компанії тощо.
- Ви повинні отримати письмовий договір на проживання (спробуйте зрозуміти, що в ньому написано, або попросіть когось перевірити це)
- Підтримуйте зв'язок з близькими людьми, повідомте їм адресу, де ви знаходитесь
- Орендодавець повинен повідомити про житло до поліції у справах іноземців
- Остерігайтеся підозрілих пропозицій, наприклад:
  - У хазяїна є вимоги до віку, зовнішності, незнання чеської мови, він сам хоче жінку...
  - Це сім'я чи самотній чоловік?
  - Які місця він пропонує – чи вистачить вам приватності?
  - Де знаходиться майно - в будівлях, відокремлено тощо?
    - Він вимагає від вас виплати будь-якої компенсації - наприклад, допомоги вдома, по господарству? Якщо так, то має бути чітка і бажано письмова угода, в якій мірі.
- Загалом оцінюйте загальний стиль спілкування, дотримання домовленостей тощо з боку особи, яка пропонує житло, - дотримуйтеся інстинктів і віддавайте перевагу не приймати підозрілі чи невідгідні пропозиції
- Перший огляд житлових приміщень, бажано з супроводом (допомога при переїзді) = навіть негативна реакція орендодавця на супровід може бути показником ризику

ПІД ЧАС ПОШУКУ РОБОТИ

- Навіть якщо ви відчуваєте стрес і намагаєтеся знайти роботу будь-якою ціною, керуйтеся своїми інстинктами і віддавайте перевагу не погоджуйтесь на підозрілі чи невідгідні пропозиції. Наразі в Чехії достатньо вакансій і багато бажаних допомог.
- Скористайтеся пропозицією контактів від волонтерів чеських організацій допомоги та муніципалітетів, відвідайте центр допомоги українським біженцям - ця допомога безкоштовна

- Якщо ви проживаєте з метою тимчасового захисту, вам не потрібен дозвіл на роботу, роботодавець просто підписує з вами договір, а потім повідомляє в бюро зайнятості, що ви почали працювати у нього
- Середня місячна заробітна плата в Чеській Республіці на кінець 2021 року становила 40 135 крон (тобто приблизно 1 760 доларів США), але, наприклад, у некваліфікованих професіях початка загальна заробітна плата зазвичай становить близько 20 000 крон (тобто приблизно 900 доларів США)
- Стандартні умови праці в Чехії такі:
  - Робочий час 40 годин на тиждень
  - Право на мінімальну заробітну плату (16 200 крон на місяць / 96,40 крон на годину)
  - Право на відгул
  - При необхідності можливість звернутися до лікаря
- Дізнайтеся точну інформацію про місце та вид роботи – авторитетна компанія чи агентство матиме всю інформацію в Інтернеті, включаючи контакти та інформацію про власників тощо.
- Стежте за змінами в поведінці посередника (роботодавця) - наприклад, раптова зміна дати від'їзду, відкладення формальностей на невизначений термін, тиск щодо прийняття подальших змін тощо.
- Запитайте у роботодавця трудовий договір / угоду, де вказано, де, коли, яку роботу і за скільки грошей ви будете виконувати
- Не змушуйте підписувати те, чого ви не розумієте - авторитетний роботодавець дозволить вам прочитати, перекласти або порадитися з кимось
- Фотографуйте кожен підписаний вами документ, і роботодавець повинен дати вам один примірник (особливо з трудовим договором, це його обов'язок).
- У разі будь-яких проблем важливо мати при собі всі документи
- Якщо можливо, відкрийте банківський рахунок (це також може стати в нагоді для будь-яких пільг або внесків від держави) і сплачуйте зарплату на рахунок, а не готівкою - номер рахунку має бути зазначений у трудовому договорі
- Знайдіть і зберігайте контакти для свого посольства та контакти для надання допомоги НУО
- Залишіть своїм близьким або надішліть собі на електронну пошту копію трудового договору, адресу робочого місця та ксерокопію паспорта
- Завжди майте з собою телефон
- Якщо ви йдете невідомо куди, регулярно контактуйте з довіреною особою та зберігайте контакт з особою
- Завжди тримайте при собі паспорт / посвідку на проживання. Не віддавайте їх незнайомим людям - навіть роботодавець не має права відбирати їх у вас.
- Запишіть виконану роботу (день, місце, кількість годин, вид роботи) і в ідеалі отримайте докази можливого спору з роботодавцем (фотографії, присутність, свідки, підтвердження від роботодавця...)
- Не приймайте подарунки чи позики від посередника (роботодавця), які можуть вас зобов'язати

Ми – неурядова некомерційна організація „La Strada” Чеська Республіка, г.о., і ми є спеціалізованою організацією, що займається підтримкою та наданням допомоги людям, які страждають від експлуатації та жертвам торгівлі людьми.

ЛИНІЯ SOS LA STRADA

(+420) 222 71 71 71, 800 077 777 (безкоштовні дзвінки)

ПОНЕДІЛОК	10.00–16.00 (чеська, англійська, російська та румунська)
ВІВТОРОК	10.00–16.00 (чеська, англійська, російська та румунська)
СЕРЕДА	12.00–20.00 (чеська, англійська та російська), 12.00 – 16.00 (тагальська)
ЧЕТВЕР	10.00–16.00 (чеська, англійська, російська та румунська)
П'ЯТНИЦЯ	10.00–14.00 (чеська та англійська)

e-mail: pomoc@strada.cz

facebook: <https://www.facebook.com/lastradacr/>
www.strada.cz

Поза робочим часом SOS-лінії La Strada у вашому розпорядженні є автовідповідач, де ви можете залишити повідомлення, і ми зв'яжемося з вами.

PREVENČE
SE MUSÍ VYPLATIT

Пár tipů, jak bezpečně cestovat, hledat ubytování a práci...

Pokud se cítíte ohroženi, nebojte se požádat o pomoc pohraničnický, policii, nebo jinou úřední osobu.

Jste-li v nebezpečí, volejte bezplatné nouzové číslo 112.

Pokud se potřebujete poradit, volejte linku La Strada +420 222 71 71 71, nebo 800 07 77 77, nebo kontaktujte infolinku Ministerstva vnitra: +420 974 801 802 (provoz nonstop).

NA CESTĚ

- pokud je to možné, udržujte pravidelný kontakt s nějakou blízkou osobou (té také zaslejte informace a fotografie mapující váš pohyb)
- pro cestování využijte nejlépe veřejnou dopravu – ve většině krajů ČR je nyní pro uprchlíky z Ukrajiny doprava zdarma; vlaková doprava je zdarma pro nově příchozí po dobu 5 dní na celém území ČR (aktuální k dubnu 2022)
- v každém kraji jsou v provozu asistenční centra, kde vám bezplatně poradí; ve většině měst je také k dispozici nějaký kontaktní a informační bod přímo na nádraží či úřadě
- necastujte sami – zejména při cestách autem s někým neznámým se držte ve skupině alespoň 2–3 osob
- pokud pojedete cizím autem, domluvte se s řidičem, že si vyfotíte jeho řidičský průkaz, registrační značku a auto – fotografii pošlete své blízké osobě
- vždy mějte u sebe své doklady, bezpečně uložené jejich kopii (např. poslanou na e-mail) a kontakty na ambasádu a pomáhající organizace

PO PŘÍJEZDU

- zjistěte si kontakty na ambasádu a pomáhající organizace
- využijte nabídky kontaktů od dobrovolníků českých pomáhajících organizací a obcí, navštivte asistenční centrum pro ukrajinské uprchlíky – tato pomoc je bezplatná
- na území ČR je potřeba se do 30 dnů od příjezdu zaregistrovat (aktuální k březnu 2022) a požádat o pobyt
- ČR uděluje uprchlíkům z Ukrajiny tzv. dočasnou ochranu
- jde o pobyt na 1 rok, s nímž budete mít přístup k veřejnému

zdravotnímu pojištění, ke vzdělávání, volný přístup na trh práce a nárok na další asistenci, například při ubytování

- vycestováním cizince z území České republiky dočasná ochrana nezaniká, ani vám nikdo nebude bránit v návratu na Ukrajinu!
- vyřízení pobytu v ČR je bezplatné, nenechávejte si vyřizovat dokumenty zprostředkovateli, ale raději se obraťte na asistenční centra a/nebo české pomáhající organizace
- udržujte kontakt s blízkými osobami, oznamte jim adresu, kde se nacházíte
- jakmile si vyřídíte doklady k pobytu, uložte si jejich kopii (do telefonu a pro jistotu také na nějaké jiné bezpečné místo – např. pošlete na e-mail)
- v současné době je v ČR hodně lidí ochotných zdarma pomoci. Tuto pomoc ale většinou koordinují pomáhající organizace.
- i když jste v nouzi, dejte na svůj instinkt a raději nepřijímejte podezřelé nebo nevýhodné nabídky. Snažte se vždy dozvědět co nejvíc informací o člověku, který vám nabídku dává, přesné informace o místech, kam jedete atd.
- foťte si lidi, místa, auta, s kterými jedete
- pokud budete uzavírat nějakou smlouvu (ubytování, práce apod.), dobře ji pročtěte a nepodepisujte nic, čemu nerozumíte

PŘI HLEDÁNÍ UBYTOVÁNÍ

- využijte nabídky kontaktů od dobrovolníků českých pomáhajících organizací a obcí, navštivte asistenční centrum pro ukrajinské uprchlíky – tato pomoc je bezplatná
- pokud nabízí ubytování oficiální ubytovatel, měl by mít stránky a informace o firmě (hodně napoví Google, vč. Streetview)

- ujistěte se předem, jestli je nabídka bezplatná a na jak dlouho, nebo zda je za sníženou cenu a/nebo podmíněná např. výkonem práce pro firmu apod.
- měli byste dostat písemnou ubytovací smlouvu (snažte se porozumět tomu, co v ní je napsáno, nebo požádejte někoho o její kontrolu)
- udržujte kontakt s blízkými osobami, oznamte jim adresu, kde se nacházíte
- ubytovatel by měl nahlásit ubytované na cizineckou policii
- dávejte pozor na podezřelé nabídky - například:
  - ubytovatel má požadavek na věk, vzhled, neznanost českého jazyka, chce samotnou ženu... .
  - je to rodina, či samostatně žijící muž?
  - jaké prostory nabízí - budete mít dostatek soukromí?
  - kde se nemovitost nachází - v zástavbě, na samotě atd.?
  - požaduje po vás nějakou protislužbu – např. výpomoc v domácnosti,
  - v hospodářství? Pokud ano, měla by být jasná a nejlépe písemná dohoda, v jakém rozsahu.
- obecně vyhodnoťte celkový styl komunikace, dodržování dohod apod. ze strany osoby nabízející ubytování - dejte na svůj instinkt a raději nepřijímejte podezřelé nebo nevhodné nabídky
- první obhlídka ubytovacích prostor nejlépe s doprovodem (pomoc při stěhování) = i negativní reakce na doprovod ze strany ubytovatele může být indikátor rizika

PŘI HLEDÁNÍ PRÁCE

- najděte a uložte si kontakty na vaši ambasádu a kontakt na pomáhající nevládní organizace
- i když můžete být ve stresu a snažíte se najít práci za každou cenu, dejte na svůj instinkt a raději nepřijímejte podezřelé nebo nevhodné nabídky. V současné době je v ČR dostatek volných pracovních míst a hodně lidí ochotných pomoci.
- pokud máte pobyt za účelem dočasné ochrany, nepotřebujete pracovní povolení, zaměstnavatel s vámi jen podepíše smlouvu a pak nahlásí na úřad práce, že jste u něj začali pracovat
- využijte nabídky kontaktů od dobrovolníků českých pomáhajících organizací a obcí, navštivte asistenční centrum pro ukrajinské uprchlíky, nebo přímo úřad práce – tato pomoc je bezplatná
- průměrná hrubá měsíční mzda v ČR koncem roku 2021 byla 40 135 Kč (tj. cca 1 760 USD), ale například v nequalifikovaných profesích je běžná hrubá mzda většinou kolem 20 000 Kč (tj. cca 900 USD)
- standardní pracovní podmínky v ČR jsou tyto:
  - pracovní doba 40 hodin týdně
  - nárok na minimální mzdu (16 200 Kč měsíčně/96,40 Kč za hodinu)
  - nárok na pracovní volno a dovolenou
  - v případě potřeby možnost navštívit lékaře
- zjistěte si přesné informace o místě a druhu práce – seriózní firma či agentura bude mít na internetu veškeré informace, včetně kontaktů a informací o majitelích apod.
- sledujte změny v chování zprostředkovatele (zaměstnavatele) – např. náhlou změnu data odjezdu, odkládání formalit na neurčito, nátlak na přijetí dalších změn apod.

- žádejte po zaměstnavateli pracovní smlouvu/dohodu, kde bude uvedeno kde, kdy, jakou práci a za kolik peněz budete vykonávat
- nenechte se donutit k podpisu něčeho, čemu nerozumíte
  - seriózní zaměstnavatel vás nechá si dokumenty v klidu přečíst, přeložit, nebo s někým konzultovat
- každý dokument, který podepisujete, si vyfoťte a zaměstnavatel by vám jeden výtisk měl dát (zejména u pracovní smlouvy je to jeho povinnost!).
- v případě jakýchkoliv problémů je důležité mít všechny dokumenty u sebe
- pokud je to možné, zřídte si bankovní účet (může se vám hodit i pro případné dávky či příspěvky od státu) a nechávejte si mzdu vyplácet na účet, nikoli hotově – číslo účtu by mělo být uvedeno v pracovní smlouvě
- nechte vašim blízkým, nebo si pošlete na e-mail kopii pracovní smlouvy, adresu pracoviště a fotokopii vašeho cestovního pasu
- mějte u sebe vždy svůj telefon
- pokud odjíždíte na neznámé místo, domluvte si pravidelný kontakt s důvěryhodnou osobou a ten udržujte
- mějte u sebe stále svůj cestovní pas/povolení k pobytu. Nedávejte je do ruky cizím osobám – ani zaměstnavatel nemá právo vám je odebrat.
- zapisujte si odvedenou práci (den, místo, počet hodin, druh práce) a ideálně si pořiďte i nějaké důkazy pro případný spor se zaměstnavatelem (fotografie, docházka, svědci, potvrzení od zaměstnavatele...)
- nepřijímejte od zprostředkovatele (zaměstnavatele) žádné dárky nebo půjčky, kterými by si vás mohli zavázat

Jsmo nevládní nezisková organizace La Strada Česká republika, o. p. s. a jsme specializovaná organizace, která se věnuje podpoře a pomoci vykořisťovaným a obchodovaným lidem.

SOS LINKA LA STRADA

(+420) 222 71 71 71, 800 077 777 (bezplatné volání)

PO	10.00–16.00	(český, anglický, ruský a rumunský jazyk)
ÚT	10.00–16.00	(český, anglický, ruský a rumunský jazyk)
ST	12.00–20.00	(český, anglický a ruský jazyk), 12.00–16.00 (tagalog)
ČT	10.00–16.00	(český, anglický, ruský a rumunský jazyk)
PÁ	10.00–14.00	(český a anglický jazyk)

e-mail: pomoc@strada.cz

**facebook: <https://www.facebook.com/lastradacr/>
www.strada.cz**

Mimo provozní hodiny SOS linky La Strada je k dispozici záznamník, kde můžete zanechat vzkaz a my se Vám ozveme zpět.

**PREVENCE
SE MUSÍ VYPLATIT**

